

Bruselj, 18. julij 2016
(OR. en)

11252/16

COASI 160	ECOFIN 706
ASIE 63	ENER 288
POLGEN 90	COMPET 423
RELEX 641	RECH 252
CFSP/PESC 623	JAI 679
CSDP/PSDC 451	CYBER 87
DEVGEN 169	IND 163
CLIMA 89	ENV 498
TRANS 303	CULT 65
WTO 217	CONOP 59

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta
Datum: 18. julij 2016
Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 11319/16

Zadeva: Strategija EU o Kitajski
– sklepi Sveta (18. julij 2016)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o strategiji EU o Kitajski, ki jih je Svet sprejel na 3482. seji 18. julija 2016.

Sklepi Sveta o strategiji EU o Kitajski

1. Svet pozdravlja skupno sporočilo visoke predstavnice in Evropske komisije z naslovom „Elementi za novo strategijo EU o Kitajski“, ki skupaj s temi sklepi predstavlja okvir politike za sodelovanje EU in Kitajske v prihodnjih letih.
2. Svet meni, da je za sodelovanje s Kitajsko mnogo možnosti, zlasti pri ustvarjanju delovnih mest in rasti v Evropski uniji ter s spodbujanjem Kitajske pri njenem procesu reform na način, ki bo zagotovil odprtost, enake pogoje za vse in resnične vzajemne koristi. Hkrati to pomeni tudi pomembne priložnosti za sodelovanje s Kitajsko pri promoviranju svetovnih javnih dobrin, trajnostnega razvoja in mednarodne varnosti, ter priložnosti za reševanje globalnih in regionalnih izzivov v multilateralnem sistemu.
3. Strateški program za sodelovanje EU in Kitajske v obdobju do leta 2020 ima pomembno vlogo kot skupni dokument na najvišji ravni za usmerjanje poglobljenega strateškega partnerstva med EU in Kitajsko. EU se v strategiji o Kitajski zavzema tako za interese EU kot univerzalne vrednote ter priznava potrebo po večji vlogi Kitajske v mednarodnem sistemu in jo pomaga opredeliti. Podlaga za to strategijo je pozitivna agenda partnerstva ob konstruktivnem obvladovanju razlik.
4. Svet pričakuje, da bodo odnosi EU s Kitajsko partnericama z vseh vidikov v vzajemno korist. Sodelovanje EU s Kitajsko je načelno, praktično in pragmatično, pri čemer mora EU ostati zvesta svojim vrednotam in interesom. EU poleg tega od Kitajske pričakuje, da bo prevzela odgovornosti v skladu s svojim globalnim vplivom in podprla mednarodni red, temelječ na pravilih, ki koristi tudi njej.

5. Svet poudarja, da bo spodbujanje človekovih pravic in pravne države še naprej osrednji element sodelovanja EU s Kitajsko. Stalna praksa pridržanja in ustrahovanja zagovornikov človekovih pravic, odvetnikov, novinarjev in zagovornikov pravic delavcev ter njihovih družin je še vedno velik problem. EU bo Kitajsko še naprej pozivala k izpolnjevanju mednarodnih obveznosti in upoštevanju mednarodnih standardov, pa tudi k spoštovanju njenih lastnih ustavnih zaščitnih mehanizmov in izražene zaveze glede spoštovanja načel pravne države. EU znova poziva Kitajsko, naj vzpostavi varno in spodbudno okolje za civilno družbo, tudi za tuje nevladne organizacije, ter zaščiti pravice pripadnikov manjšin, med drugim v Tibetu in Sinkiangu.
6. Svet potrjuje politiko EU o „eni Kitajski“. EU se bo tudi v prihodnje zavzemala za dosledno uporabo temeljnega zakona in načela „ena država, dva sistema“ v Hongkongu in Macau. Potrjuje svojo zavezanost k nadaljnjemu razvijanju odnosov s Tajvanom in k podpiranju skupnih vrednot, na katerih temelji njegov sistem upravljanja. EU bo dejavno podprla konstruktivni razvoj odnosov med Kitajsko in Tajvanom v okviru mirnega razvoja azijsko-pacifiške regije.
7. Glavna prednostna naloga EU v smeri poglobitve in ponovnega uravnoteženja njenih gospodarskih odnosov s Kitajsko je splošni sporazum o naložbah. Svet meni, da bi z bolj ambicioznimi reformami Kitajske za liberalizacijo njenega gospodarstva, zmanjšanjem vloge sektorja podjetij v državni lasti in vzpostavitvijo enakih pogojev za vsa podjetja nastale nove tržne priložnosti. Sklenitev ambicioznega splošnega sporazuma o naložbah bi obema stranema dolgoročno omogočila načrtovanje širših ciljev, kot je sporazum o prosti trgovini, ko bodo za to izpolnjeni vsi pogoji. EU bo na podlagi določb o naložbah, o katerih trenutno potekajo pogajanja s Kitajsko, preučila možnosti za začetek pogajanj o naložbah s Hongkongom in Tajvanom. Pričakuje, da bo sporazum o geografskih označbah na podlagi najvišjih mednarodnih standardov zaščite hitro sklenjen.

8. Svet pozdravlja produktivne kitajske naložbe v Evropi, če so te v skladu s politikami in zakonodajo EU. Z naložbenim načrtom za Evropo bi morale nastati nove možnosti za sodelovanje pri vseh vidikih naložb. Kitajska bi morala omejiti obseg z varnostjo povezanih pregledov naložb EU na Kitajskem zgolj na primere, ko gre za legitimne pomisleke zaradi nacionalne varnosti. EU na podlagi vzajemnosti pričakuje, da bodo kitajske zunanje neposredne naložbe v Evropi temeljile na načelih prostega trga, pri tem pa bo posebej pozorna na morebitna izkrivljanja trga in druga tveganja, povezana z naložbami podjetij, ki imajo koristi od subvencij ali drugih prednosti, ki jih zagotavlja država.
9. Svet je resno zaskrbljen zaradi presežnih zmogljivosti v številnih industrijskih sektorjih na Kitajskem, zlasti proizvodnji jekla. EU od Kitajske pričakuje, da bo občutno in preverljivo zmanjšala neto presežek industrijskih zmogljivosti na podlagi jasnega časovnega načrta zavez in neodvisnega mehanizma spremljanja, kot je priporočila OECD. Pobude Kitajske za posodobitev njenega gospodarstva bi morale temeljiti na preglednosti, odprtosti in enaki obravnavi v skladu s tržnimi načeli.
10. Svet se zavzema za krepitev sodelovanja s Kitajsko na področju raziskav in inovacij. Sodelovanje na področju digitalnega gospodarstva bi moralo spodbujati rast prek odprtih trgov, skupnih standardov in skupnih raziskav. Predpogoj za nadaljnje sodelovanje bo tudi v prihodnje zagotavljanje enakih možnosti, vključno z vzajemnim dostopom do raziskovalnih programov in finančnih virov. EU in njene države članice bodo stopnjevale sodelovanje s Kitajsko pri zaščiti in uveljavljanju pravic intelektualne lastnine, hkrati pa poostrele ukrepe za boj proti kraji teh pravic in poslovnih skrivnosti v kibernetnem prostoru.

11. Povezovalna platforma med EU in Kitajsko bi morala v celoti začeti delovati čim prej, z njo pa bi bilo treba vzpostaviti sinergije med pobudami EU in Kitajske ter izkoristiti priložnosti za izboljšanje povezav na področju prometa, storitev in infrastrukture med Evropo in Azijo, ne nazadnje predvsem s sodelovanjem za dogovor o seznamu pilotnih projektov in opredelitvi prednostnih ukrepov. Tudi v okviru podregionalnega sodelovanja, kot npr. med Kitajsko in državami ali ozemlji Srednje in Vzhodne Evrope, bo cilj vzpostavitve takih sinergij v skladu s politikami in zakonodajo EU. Svet podpira sodelovanje s Kitajsko pri njeni pobudi „En pas, ena pot“, pod pogojem, da bo izpolnila izraženi cilj, tj. da bo to pobudo preoblikovala v odprto platformo, ki spoštuje pravila trga, zahteve in standarde EU in mednarodne zahteve in standarde ter dopolnjuje politike in projekte EU, tako da bo prinesla koristi vsem stranem v vseh državah ob načrtovanih poteh.
12. Sodelovanje med ljudmi na področju znanosti, izobraževanja, kulture, zdravja, mladine, športa in drugih področjih bi bilo treba vključiti v vse vidike odnosov med EU in Kitajsko, s tem pa prispevati k razvoju civilne družbe na Kitajskem ter podpreti prehod Kitajske na bolj trajnosten in vključujoč družbeni in gospodarski model. Ko bodo uspešno storjeni prvi koraki za enostavnejšo mobilnost, boj proti nezakonitim migracijam in lažje vračanje migrantov z neurejenim statusom, bi se morali EU in Kitajska začeti pogajati o sklenitvi sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov ter sodelovanju pri boju proti nezakonitim migracijam, pa tudi sodelovanju v zvezi s ponovnim sprejemom.
13. EU si bo prizadevala za širšo zunanjepolitično agendo za sodelovanje s Kitajsko, s katero bi jo spodbujala h konstruktivnemu in dejavnemu sodelovanju pri zagotavljanju varnosti kot svetovne javne dobrine. Svet poziva Kitajsko k doslednemu udejstvovanju pri mednarodnih procesih za reševanje konfliktov v skladu z odgovornostmi, ki jih ima kot stalna članica Varnostnega sveta ZN. EU si bo na podlagi konstruktivnega sodelovanja s Kitajsko pri pogajanjih o dogovoru z Iranom prizadevala za dejavno sodelovanje s to državo tudi pri vprašanjih, kot so Afganistan, Mjanmar, Sirija, Libija, Demokratična ljudska republika Koreja, izziv migracij in Bližnji vzhod.

14. EU bi morala skupaj s Kitajsko zagotoviti, da bo kakršno koli udejstvovanje Kitajske v vzhodnem in južnem sosedstvu EU, pa tudi v Srednji Aziji, pomagalo okrepiti upravljanje, ki temelji na pravilih, trajnostni razvoj in regionalno varnost.
15. Politika EU glede Kitajske je del zaokroženega političnega pristopa k azijsko-pacifiški regiji, pri čemer bi bilo treba v celoti izkoristiti in upoštevati tesne odnose EU s partnerji, kot so Združene države, Japonska, Koreja, države združenja ASEAN, Avstralija, Nova Zelandija in drugi, pa tudi interes EU za varnost v Aziji.
16. Evropska unija in njene države članice kot podpisnice Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) priznavajo odločbo, ki jo je izdalo razišče, saj so zavezane ohranjanju pravnega reda na morju in oceanih, ki temelji na načelih mednarodnega prava in konvencije UNCLOS, ter se zavzemajo za mirno reševanje sporov.

EU je neopredeljena do vidikov iz zahtev, ki so povezani s suverenostjo, vendar pa poudarja, da morajo vpletene strani spor rešiti na miren način, pojasniti svoje zahteve ter jih uveljavljati v skladu z mednarodnim pravom in ob spoštovanju tega prava, tudi dela v okviru konvencije UNCLOS.

EU opozarja, da mehanizmi za reševanje sporov iz konvencije UNCLOS prispevajo k vzdrževanju in spodbujanju mednarodnega reda, temelječega na načelih pravne države, in da so pri reševanju sporov bistvenega pomena.

EU poleg tega poudarja, kako izjemno pomembno je spoštovanje svoboščin, pravic in dolžnosti iz konvencije UNCLOS, zlasti pravice do plovbe in preleta.

EU se zavzema za hiter zaključek pogovorov med združenjem ASEAN in Kitajsko glede sprejetja učinkovitega kodeksa ravnanja, s katerim bo omogočeno izvajanje sklepov iz izjave o ravnanju strank v Južnokitajskem morju iz leta 2002.

EU ob sklicevanju na izjavo z dne 11. marca 2016 poziva vpletene strani, naj se s pogajanci in drugimi miroljubnimi sredstvi lotijo reševanja preostalih in drugih povezanih vprašanj ter se vzdržijo ukrepov, ki bi utegnili povečati napetost. Kot članica regionalnega foruma ASEAN in visoka pogodbeniška stranka Pogodbe o prijateljstvu in sodelovanju v jugovzhodni Aziji iz leta 1976 želi EU poleg tega spodbuditi sodelovanje pri vzpostavljanju miru, sožitja in stabilnosti v regiji. Zato je pripravljena pomagati pri dejavnostih za vzpostavitev zaupanja med vpletenimi stranmi.

EU in njene države članice opozarjajo, da si morajo vse države prizadevati, da bi skupaj zaščitile morski ekosistem, ki ga že tako ogrožata vedno gostejši pomorski promet in poglobljanje morskega dna, zato bodo tudi v prihodnje organizirale dialoge na visoki ravni o varnostnem sodelovanju na morskih območjih ter o izmenjavi najboljših praks na področju složnega upravljanja in razvoja skupnih virov, kot je ribištvo, pa tudi o ukrepih za izgradnjo zmogljivosti.

17. Svet podpira vzpostavitev rednega in vsebinskega dialoga EU s Kitajsko, kar naj bi v sodelovanju z državami članicami pripomoglo k sprejetju bolj usklajenih stališč glede razorožitve, neširjenja orožja, boja proti terorizmu, migracij in kibernetne varnosti. Stališče EU glede embarga na orožje je še vedno nespremenjeno.
18. Svet se strinja, da bi bilo mogoče sodelovanje EU s Kitajsko na področju varnosti in obrambe še razširiti, ter v zvezi s tem podpira nadaljnje delo, ne nazadnje tudi v Afriki, vključno z razširitvijo uspešnega sodelovanja med EU in Kitajsko pri boju proti piratstvu na morju za ohranjanje miru in izgradnjo zmogljivosti na kopnem.

19. Svet izraža zadovoljstvo, da Kitajska vedno več prispeva k reševanju globalnih izzivov, kot so trajnostni razvoj, podnebne spremembe, energetska varnost, okolje in zdravje, ter podpira predloge iz skupnega sporočila o okrepitvi sodelovanja med EU in Kitajsko na teh področjih. Svet poudarja, da agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 daje EU in Kitajski skupno podlago za uresničevanje ciljev izkoreninjenja revščine in trajnostnega razvoja za vse, in sicer prek učinkovitih institucij, dobrega upravljanja, spoštovanja načel pravne države in vzpostavitve mirnih družb. EU opozarja, da je za učinkovito izvajanje agende bistvenega pomena skupno partnerstvo vseh ustreznih deležnikov.
20. EU bo Kitajsko spodbujala k večjemu prispevku v mednarodnih prizadevanjih za obvladovanje begunske in migracijske krize, tudi pri lažjem vračanju migrantov brez urejenega statusa.
21. EU si bo na podlagi rezultatov kitajskega predsedovanja skupini G20 prizadevala za sodelovanje s Kitajsko na področjih, kot so izvajanje strategij skupine G20 za močnejšo, bolj trajnostno in uravnoteženo rast ter odporne svetovne finančne trge, spodbujanje usklajevanja mednarodne davčne politike, naložbe v medsebojno povezano infrastrukturo, reševanje vprašanja podnebnih sprememb in s tem povezanega financiranja, obvladovanje vprašanja beguncev in migracij, zdravje ter izpolnjevanje globalnih protikorupcijskih zavez. EU spodbuja Kitajsko, naj zavzame bolj zavzeto in dejavnejšo vlogo v Svetovni trgovinski organizaciji ter v multilateralnih in plurilateralnih trgovinskih in naložbenih pobudah in prevzame odgovornosti v skladu s koristmi, ki jih ima od odprtega trgovinskega sistema, ter okrepi ambicioznost teh pobud.
22. EU bo v svojem odnosu do Kitajske nastopila z močnim, jasnim in enotnim glasom. Države članice, visoka predstavnica in Komisija si bodo v odnosih s Kitajsko skupaj prizadevali za usklajenost s pravom, pravili in politikami EU ter za to, da bodo splošni rezultati koristili EU kot celoti.

23. Svet poziva visoko predstavnico in Komisijo, naj se v tesnem sodelovanju z državami članicami še naprej zavzemata za izvajanje prednostnih nalog iz skupnega sporočila in teh sklepov Sveta. Izvajanje strategije EU o Kitajski bodo v skladu z zahtevami redno pregledovali Svet za zunanje zadeve in druge ustrezne sestave Sveta.
-